

A. Rubić* i S. Antonac

Nacionalna i sveučilišna knjižnica
Hrvatske Bratske Zajednice 4, 10 000 Zagreb

(O)krenimo na zeleno

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu (NSK), kao središnja hrvatska knjižnica, pokrenula je projekt "Zelena knjižnica za zelenu Hrvatsku" radi upoznavanja kako korisnika tako i građanstva s programima organizacija koje se bave zaštitom prirode. U sklopu projekta predstavljeni su rezultati znanstvenih istraživanja, stručnih radova, nakladništva i projekata, a s time u vezi i materijali iz bogatog knjižnog fonda NSK-a.

Rečeni projekt već je iznjedrio mnoštvo programa. Prije svega treba spomenuti okrugli stol koji je organiziran u suradnji s Hrvatskim knjižničarskim društvom (HKD) – Radnom grupom za zelene knjižnice HKD-a. Tu je i niz od devet tematskih izložbi s nacionalnim parkovima Krka, Risnjak i Paklenica te PP Kopački rit kao i tematsko izlaganje regionalnog parka prirode Mura-Drava kao nacionalnog parka Lonjsko polje.

Projekt NSK-a "Zelena knjižnica za zelenu Hrvatsku" nastavio se Zelenim festivalom "(O)krenimo na zeleno", u okviru kojega se održao međunarodni ekološki znanstveni i knjižničarski skup. Organiziran je od 6. do 8. rujna 2017. u suradnji s Radnom grupom za zelene knjižnice Hrvatskog knjižničarskog društva u prostoru Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod geslom "(O)krenimo na zeleno". Izведен je u trima dimenzijama. Prva je bila izlagačka – međunarodni skup s predavanjima i predstavljanjima rezultata znanstvenih radova. Druga je dimenzija bila izložbena – uz predstavljanje ekoloških proizvoda, usluga i programa na štandovima, dok je treća dimenzija bila virtualna – sastojala se od projekcija dokumentarnih ekoloških filmova te predstavljanjima. Autori, programski urednici kao i producenti Zelenog festivala, Ana Rubić i Sandi Antonac, djelatnici NSK-a, usredotočili su se na predavače i izlagače koji su došli iz djelokruga prirodnih znanosti, zelene energetike i gradnje, zelenih tehnologija i inovacija te ekološke poljoprivrede, nutricionizma i organizacija koje se bave zaštitom prirode.

Slika 1 – Sajam vozila na alternativna goriva, zelenih tehnologija i inovacija, ekoloških poljoprivrednih proizvoda Mali plac, izložba "Gore je bolje" HPD "Zagreb-Matica" i nacionalnih i regionalnih parkova HR na Zelenom festivalu (O)krenimo na zeleno u predvorju NSK-a

Na otvorenju Zelenoga festivala pozdravne riječi uputio je dr. sc. Ivica Poljičak, državni tajnik Ministarstva kulture Republike Hrvatske. Svoje su rekli i predstavnici organizatora, dr. sc. Tatjana Petrić, glavna ravnateljica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, i Ivan Kraljević, voditelj Radne grupe za zelene knjižnice Hrvatskog knjižničarskog društva.

Tijekom triju dana trajanja Zelenog festivala i njemu pridruženih cjelina (energetski, građevinski, nutricionističko-agronomski, prometni te društveni zaokret), u izlagačkome dijelu programa međunarodnoga skupa, sudjelovalo je 40 znanstvenika, stručnjaka i aktivista iz istaknutih ustanova. Izlaganjima su se pridružili aktivisti i članovi brojnih zelenih udruga, organizacija i knjižnica i svi oni koji vole prirodu i pažljivo osluškuju što nam ona govori.

Ustanove sudionice Zelenog festivala bile su: CERN (Švicarska), Tehnološko sveučilište Delft (Nizozemska), Sveučilište u Zagrebu (Prirodoslovno-matematički fakultet, Fakultet strojarstva i brodogradnje, Fakultet kemijskoga inženjerstva i tehnologije, Građevinski fakultet, Arhitektonski fakultet i Agronomski fakultet), Sveučilište u Dubrovniku (Institut za more i priobalje), Veleučilište u Rijeci (Poljoprivredni odjel u Poreču), Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti (Zavod za ornitologiju), Institut Ruđer Bošković (Zagreb) i njegov Centar za istraživanje mora (Rovinj), Kemijski institut (Ljubljana), Institut društvenih znanosti Ivo Pilar (Zagreb), Centar odličnosti niskougljičnih tehnologija CONOT (Ljubljana), ZMAG – Zelena Mreža Aktivističkih Grupa, Nacionalni park Paklenica, Medimurska priroda – Javna ustanova za zaštitu prirode te tvrtke Biovega d. o. o. i Ducati komponenti d. o. o.

Posebice valja istaknuti vrijedan angažman: izv. prof. dr. sc. Zvonimira Glasnovića (FKIT), dr. sc. Nataše Zabukovec Logar (Kemijski institut Ljubljana), dr. sc. Nikole Biliškova (IRB), dr. sc. Marije Blažina (IRB – Centar za istraživanje mora), dr. sc. Karmen Margeta, Marine Čalogović (PMF), Ivana Krište (FKIT) i Doroteje Marčec (FKIT). Zanimljivo predavanje za nas knjižničare je na Zelenom skupu održao i jedan fizičar: dr. sc. Vuko Brigljević (znanstveni

* Autor za dopisivanje: Ana Rubić
e-pošta: arubic@nsk.hr

Slika 2 – Dr. sc. Vuko Brigljević, znan. savj. (IRB) i izvanredni profesor na Fizičkom odsjeku PMF-a u Zagrebu, član kolaboracije CMS na CERN-u (lijevo) i dr. sc. Nikola Biliškov, znan. sur. (IRB), Zavod za kemiju materijala, član vijeća Udruge Zelena akcija (desno)

Slika 3 – Izložba vozila na alternativna goriva, zelenih tehnologija i inovacija kao i izložba vozila na solarni pogon
Srednje strukovne škole Velika Gorica

savjetnik na IRB-u i izv. prof. na Fizičkom odsjeku PMF-a u Zagrebu, član CMS kolaboracije na CERN-u (Švicarska). Zahvaljujemo na suradnji knjižničarima dr. sc. Bojanu Macanu (IRB), Marini Mayer (IRB) te Virginiju Brumnić (IRB – Centar za istraživanje mora u Rovinju).

U izložbenome dijelu predstavljeno je 20 organizacija i tvrtki poput Renaulta Hrvatska d. o. o., Ducati komponenti d. o. o., Nacionalnih parkova Krka i Risnjak te Parka prirode Lonjsko polje. Treba spomenuti i Hrvatski šumarski institut, Javnu ustanovu *Priroda*, Hrvatsko planinarsko društvo Zagreb – Matica te udruge Prijatelji životinja, Ruta Cres, DOOR, SO DO – El Sistema Hrvatska. Predstavljeni su i Visoko gospodarsko učilište u Križevcima, Narodna knjižnica i čitaonica Vlado Gotovac Sisak, Knjižnice grada Zagreba te Zagrebačko knjižničarsko društvo.

Organским poljoprivrednim proizvodima Festival su začinili vrijedni članovi Udruge Mali plac, a učenici Srednje strukovne škole Velika Gorica izložili su vozila na solarni pogon što su ih sami napravili. U okviru programa ERASMUS+ "Podupiranje održivog razvoja u obrazovanju", svojim zelenim projektima te projekcijom vlastitih filmova o ekologiji i održivom razvoju predstavile su Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož i Knjižnica Velenje iz Slovenije.

Izložbeni dio upotpunile su dvije izložbe fotografija: "Zelena biciklijada ciklonjižničara" Zagrebačkog knjižničarskog društva te

Slika 4 – Autori Zelenog festivala (*O*)krenimo na zeleno Sandi Antonac (NSK) i Ana Rubić (NSK) s red. prof. dr. sc. Ljubomirom Miščevićem (Arhitektonski fakultet u Zagrebu; Hrvatska sekcija u Međunarodnom udruženju za sunčevu energiju)

dr. sc. Petra Hauke iz Njemačke i dr. sc. Harri Sahavirta iz Finske.

Sve obavijesti vezane uz Konferenciju dostupne su na:
<http://letsgogreen.nsk.hr/>.

"Očistimo Hrvatsku od auto-olupina" Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj "Zelene stope".

Programski savjet Festivala činili su Ivan Kraljević, zaposlenik Sveučilišne knjižnice u Puli i voditelj Radne grupe za zelene knjižnice Hrvatskoga knjižničarskog društva i Mladen Iličković, urednik i novinar Hrvatske radiotelevizije. Moderatorica i uvodničarka bila je Sonja Karoglan Todorović, direktorica Ekološkog instituta Ecologica. Značajan doprinos komunikaciji događanja dali su kolegice iz fotolaboratorija NSK-a Renata Breka, Sonja Hrelja, Sanja Vešligaj te Boris Rončević iz Odsjeka Informatičke infrastrukture, kao i mediji, ponajprije Hrvatska radiotelevizija i Hrvatski radio te sve afirmirani tiskovine i internetski portal. Za potrebe Zelenoga festivala izrađena je *Zelena pitalica* <http://pitalica.nsk.hr/zelena-pitalica/>.

U sklopu projekta "Zelena knjižnica za zelenu Hrvatsku" od 8. do 10. studenoga 2018. održat će se 1. međunarodna konferencija o zelenim knjižnicama "LetsGoGreen!", koju podupire Ministarstvo kulture Republike Hrvatske i IFLA – International Federation of Library Associations and Institutions. Na njoj će među ostalima sudjelovati i renumirani članovi knjižničarske zajednice koji se bave zelenih knjižnicama: